

УДК 332.146

Й.Р. Кравець, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

В.Б. Савків, канд.техн.наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя, Україна

РОБОТИЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ

Y. Kravets, the third (educational and scientific) level of higher education applicant;

V. Savkiv Ph.D., Associate Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

ROBOTISATION OF THE ECONOMY: PROSPECTS AND THREATS

Світові тенденції глобального розвитку економічних систем базуються на впровадженні інноваційних технологій Індустрії 4.0, яка передбачає створення саморегульованої системи, яка поєднує автоматизацію виробництва, обмін даними та виробничими технологіями з мінімальною участю людини або її повною відсутністю у процесі виробництва. Одним з головних напрямків інновацій виробництва є роботизація.

За прогнозами фахівців Oxford Economics, до 2030 року близько 20 млн. робочих місць будуть замінені роботами. Це обумовлено тим, що на сьогодні, один робот веде до скорочення 1,6 робочих місць, лише в Європі прогнозується скорочення 400 тис. робочих місць [1]. Тому постає необхідність чіткого розуміння перспектив і загроз роботизації економіки, з метою розробки стратегій подальшого розвитку виробництва. Серед головних переваг роботизації виробничих процесів можна відзначити наступні:

- зниження вартості продукції, виробленої за допомогою роботів;
- підвищення продуктивності виробництва;
- підвищення точності виконання технологічних операцій;
- покращення якості;
- мінімізація виробництва бракованої або її відсутність;
- масштабування виробництва;
- можливість організації безперервного виробничого процесу.

Однак поруч з очевидними перевагами, науковці відмічають і потенційні загрози, які несе глобальна роботизація [2]: зростання рівня безробіття, зростання рівня злочинності; збільшення кількості кібератак; посилення диспропорцій у доходах та добробуті населення; утворення диспропорцій в структурі економіки та зовнішньоекономічних відносин.

Роботизація економіки призведе до зміни в організації виробництва і, відповідно, до змін в організації праці. Якщо розглядати роботизацію економіки в контексті України, можна відзначити, що використання промислових роботів-маніпуляторів, після закінчення війни, може частково замінити об'єктивний брак робочої сили.

Зрозуміло, що роботизація економіки забезпечує підвищення її ефективності, завдяки гнучкості робототехнічних систем, однак з огляду на потенційні ризики від глобальної роботизації економіки, слід передбачити заходи їх мінімізації.

Література

1. Ясинок, М., & Ясинок, Д. (2022). Роботизація світової економіки та її вплив на економічний і правовий розвиток України. *Економіка та суспільство*, (40). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-51>
2. Корват О.В. Економічна стійкість і безпека держави в умовах Індустрії 4.0. Економічна безпека: міжнародний і національний рівень : зб. наук. пр. за матеріалами II-ї науково-практичної конференції, 21 квітня 2023 року. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2023. С. 37-43.